

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง กลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับกระบวนการกลุ่ม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ดลชัย อินทรโกสม¹ ทรงภพ ขุนมธุรส²

(วันที่รับบทความ: 28 มีนาคม 2564; วันที่แก้ไขบทความ: 24 มิถุนายน 2564; วันที่ตอบรับบทความ: 13 กรกฎาคม 2564)

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) หาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับกระบวนการกลุ่มมาใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง กลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง กลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า กับเกณฑ์ร้อยละ 70 และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/9 จำนวน 39 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนบ้านไร่วิทยา จังหวัดอุทัยธานี ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับกระบวนการกลุ่ม จำนวน 3 แผน 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง กลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบหาค่าเฉลี่ยของประชากรกลุ่มเดียว (One Sample) และการทดสอบหาค่าเฉลี่ยของข้อมูล 2 ชุด ที่ไม่มีความเป็นอิสระต่อกัน (Dependent Samples)

ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับกระบวนการกลุ่ม เรื่อง กลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า มีค่าคะแนนคุณภาพเฉลี่ย เท่ากับ 4.64 อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง กลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับกระบวนการกลุ่มสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง กลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 22.56 คิดเป็นร้อยละ 75.21 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และ 4) ความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับกระบวนการกลุ่ม มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.27 อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model, กระบวนการกลุ่ม, การเรียนวรรณคดี

¹ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยนครสวรรค์, E-mail: wonderjkal@gmail.com

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

Development of literature achievement Klon Dok Sroy Rumpueng Nai Paacha By MACRO model Learning and Group Processing for Matthayomsuksa 2 Students

Donlachai Intarakosum¹ Songphop Khunmathurot²

(Received: March 28, 2021; Revised: June 24, 2021; Accepted: July 13, 2021)

Abstract

This study aims to 1) find the quality of the MACRO model and group process plans to improve literature learning achievement of Matthayomsuksa 2 students, 2) compare pretest and posttest learning achievement of a literature work Klon Dok Sroy Rumpueng Nai Paacha, 3) compare learning achievement of a literature work Klon Dok Sroy Rumpueng Nai Paacha against the 70% criteria, 4) study student satisfaction towards the learning management. The sample group consists of 39 students from Class 2/9 of Semester 2, Academic year 2020, Banrai Witthaya School, Uthai Thani Province, selected by simple random sampling. Tools used in this study are 1) three plans with MACRO model learning management and group process, 2) an assessment form for learning achievement of a literature work Klon Dok Sroy Rumpueng Nai Paacha, 3) satisfaction survey form. Statistics used in this study are mean, percentage, standard deviation, one-sample t-test and paired samples t-test.

The results of the research revealed that 1) the learning management plan with the MACRO model and group process has an average score of 4.64 (Highest), 2) posttest learning achievement of a literature work Klon Dok Sroy Rumpueng Nai Paacha is higher than pretest achievement with statistical significance of .05, 3) learning achievement of a literature work Klon Dok Sroy Rumpueng Nai Paacha has an average score of 22.56 or 75.21% exceeding the criteria, and 4) the students rate their satisfaction towards the MACRO model and group process-based learning management 4.27 on average (high).

Keywords: MACRO model Learning management, Group Process, Literature Studies

¹ Student in Master of Education Degree, Thai Language Program, Naresuan University, E-mail: wonderjkal@gmail.com

² Lecturer in Thai Language, Department of Education, Faculty of Education, Naresuan University

ความสำคัญและปัญหาการวิจัย

การเรียนการสอนวรรณคดีในปัจจุบัน ครูผู้สอนมุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้เพียงเพื่อให้ผู้เรียนท่องจำ แปลศัพท์ หรือแม้แต่การจดจำเนื้อหาผ่านเรื่องราวที่เรียน ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากครูผู้สอนโดยตรง นอกจากนั้นยังพบว่าผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียนวรรณคดี ขาดความรู้ความเข้าใจ หรือความสนใจที่จะเรียนวรรณคดี ดังเห็นได้จากงานวิจัยหลาย ๆ เรื่อง เช่น ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจที่ไม่แม่นยำ ทำให้เกิดความคลาดเคลื่อน เพราะไม่มีการศึกษาวรรณคดีจากฉบับสมบูรณ์ รวมทั้งวิธีการสอนมุ่งเน้นการบรรยายมากกว่าการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ (ชลธิชา นานา, 2561: 115) เนื้อเรื่องของวรรณคดีมีขนาดยาว มีคำศัพท์ยากเป็นจำนวนมาก จึงทำให้ไม่สามารถทำความเข้าใจในวรรณคดี และคิดว่าเป็นเรื่องไกลตัว จึงเลือกอ่านเรื่องย่อเพื่อใช้ในการสอบเท่านั้น ส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถเข้าถึงแก่นแท้ของวรรณคดี (รณชัย จันทร์แก้ว, 2559: 167) การถ่ายทอดเนื้อหาของครูผู้สอนมุ่งเน้นตำราเป็นสำคัญ ทำให้ผู้เรียนขาดประสบการณ์ การคิดวิเคราะห์ เน้นการสอนแบบครูเป็นศูนย์กลาง ส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถสรุปบทเรียนได้ด้วยตนเอง ขาดแรงจูงใจในการเรียนรู้ (สุวัฒนา มั่นภavana, 2562: 84) นอกจากนี้พบว่าผลการทดสอบแห่งชาติวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (O-NET) สารที่ 5 มีผลคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด แสดงให้เห็นว่าการเรียนการสอนวรรณคดีของผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีจากงานวิจัยหลายเรื่อง เช่น การจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม Kahoot เพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้วรรณคดี (พร้อมเพื่อน จันทน์นวล, 2560) การเรียนการสอนโดยใช้แผนผังมโนทัศน์และการสอนตามแนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้เองเพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางความคิดรวบยอดในการเรียนวรรณคดีไทย (สุภัทพรพงศ์ รวงผึ้งรุ่งโรจน์, 2555) เป็นต้น พบว่าการจัดการเรียนรู้ที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหาการเรียนการสอนส่วนใหญ่เป็นการจัดการเรียนรู้โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านกิจกรรมเพื่อไปสู่การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการสร้างองค์ความรู้เพื่อการเรียนการสอนของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (ทิสนา แจมมณี, 2562: 94) และการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 รูปแบบ MACRO model เป็นกรอบแนวคิดเพื่อใช้ในการจัดการเรียนสอน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ ขั้นสร้างแรงจูงใจ (Motivation) ขั้นการเรียนรู้โดยตรง (Active Learning) ขั้นสรุปองค์ความรู้ (Conclusion) ขั้นรายงานและนำเสนอ (Reporting) และขั้นการเผยแพร่ความรู้ (Obtain) (ดิเรก วรรณเกียรติ, 2558: 7) ซึ่งการจัดการเรียนรู้รูปแบบนี้มีผู้สนใจในการนำไปใช้ในการแก้ปัญหาการเรียนการสอน เช่น การเปรียบเทียบการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความคงทนในการเรียนรู้ วิชาชีววิทยา เรื่อง อาณาจักรของสิ่งมีชีวิต ด้วยการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบ MACRO model ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (พิกรี ทิไร, 2561) การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาชีววิทยา เรื่อง ยีนและโครโมโซม โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21 : MACRO model ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (ชนพร เลิศโพธาวัฒนา, 2561) เป็นต้น การจัดการเรียนรู้รูปแบบนี้

เป็นการจัดการเรียนรู้โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนศึกษาผ่านการลงมือปฏิบัติและสร้างสรรค์นวัตกรรมที่เกิดจากการสร้างองค์ความรู้เพื่อใช้ในการเผยแพร่สู่สังคม แต่กระบวนการดังกล่าวอาจไม่ประสบผลสำเร็จหากผู้เรียนเรียนรู้เป็นรายบุคคล ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษางานวิจัยที่ส่งเสริมให้การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น คือ การจัดการเรียนสอนโดยเน้นกระบวนการกลุ่ม ดังเห็นได้จากงานวิจัยหลายเรื่อง เช่น การพัฒนาทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม และความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเน้นกระบวนการกลุ่มร่วมกับแนวคิดจิตปัญญาศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (กฤตินี เก้าเอี้ยน, 2561) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาฝรั่งเศสเชิงรุกโดยใช้กระบวนการกลุ่ม (สุรจิตต์ เดชอมรชัย, 2562) เป็นต้น ซึ่งกระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มนั้นเป็นกระบวนการพัฒนาทักษะความสามารถ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนการทำงานร่วมกันเป็นทีม มีการวางแผน แบ่งบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ มีการดำเนินการร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ (ทิสนา แหมมณี, 2562: 143) และการเรียนรู้โดยเน้นกระบวนการกลุ่มนั้นยังทำให้ผู้เรียนไม่รู้สึกลำบาก หรือรู้สึกว่าการเรียนรู้เพียงลำพัง (รุ่งฤดี แผลงสร, 2561: 91)

จากความสำคัญและความเป็นมาของปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง กลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับกระบวนการกลุ่ม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

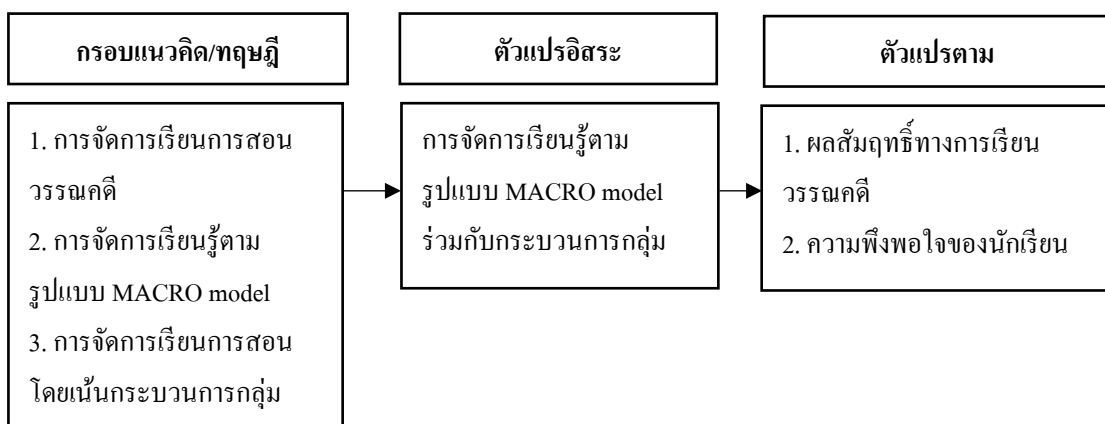
1. เพื่อหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับกระบวนการกลุ่มมาใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง กลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับกระบวนการกลุ่ม
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง กลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับกระบวนการกลุ่มกับเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับกระบวนการกลุ่ม

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง กลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับกระบวนการกลุ่ม
2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับกระบวนการกลุ่มสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาแนวคิดหลักการจัดการเรียนการสอนวรรณคดี ซึ่งการเรียนการสอนวรรณคดีในปัจจุบันนั้นควรมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดมโนทัศน์ ความรู้ ความเข้าใจในลักษณะกว้าง ๆ จนสามารถนำไปเชื่อมโยงกับสิ่งรอบตัวได้ เรียกได้ว่าเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาวรรณคดีได้อย่างลึกซึ้ง และอาศัยหลักการต่าง ๆ รวมทั้งคุณค่าที่สอดแทรกไว้ในตัวบทของวรรณคดี (กิ่งกาญจน์ บุรณสินวัฒนกุล, 2560: 206) การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ซึ่งเป็นแนวคิดที่เน้นให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองมากขึ้น โดยลดบทบาทของครูและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านการค้นคว้า ทดลอง ลงมือปฏิบัติ เป็นต้น (ดิเรก วรรณเศียร, 2558: 4) ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นสร้างแรงจูงใจ ขั้นการเรียนรู้โดยตรง ขั้นสรุปองค์ความรู้ ขั้นรายงานและนำเสนอ และขั้นการเผยแพร่ความรู้ (ดิเรก วรรณเศียร, 2558: 7) โดยการสร้างแรงจูงใจในขั้นตอน MACRO model นั้นจะมีลักษณะคล้ายคลึงกับการวางสิ่งเร้าเพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนที่สูงขึ้น (Bauer, & Erdogan, 2012) และการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการกลุ่มซึ่งเป็นกระบวนการในการทำงานร่วมกันของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยมีวัตถุประสงค์และการทำงานร่วมกัน (ทิสนา เขมมณี, 2562: 143) แบ่งหน้าที่รับผิดชอบผ่านวิธีการจัดการระบบระเบียบในการทำงาน (สุชาติพิทย์ งามนิล, และคนอื่น ๆ, 2558: 12) เน้นปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและระหว่างบุคคล (Michael, & Amber, 2020: 1-2) มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์และอิทธิพลซึ่งกันและกันเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน (Treurer, 2013: 5)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยใช้แบบแผนการวิจัยเป็นแบบกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว วัดผลก่อนและหลังการทดลอง (The Single Group, Pretest – Posttest design) โดยมีรายละเอียดของการวิจัย ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนบ้านไร่วิทยา อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จำนวน 9 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 327 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/9 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนบ้านไร่วิทยา อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จำนวน 1 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 39 คน ได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับกระบวนการกลุ่ม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง กลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า จำนวน 3 แผน รวม 8 ชั่วโมง โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างแรงจูงใจ (Motivation) ขั้นที่ 2 ขั้นการเรียนรู้โดยตรง (Active Learning) ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปองค์ความรู้ (Conclusion) ขั้นที่ 4 ขั้นรายงานและนำเสนอ (Reporting) และขั้นที่ 5 ขั้นการเผยแพร่ความรู้ (Obtain) ซึ่งผ่านการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และมีผลการประเมินความเหมาะสมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าคะแนนคุณภาพเฉลี่ย เท่ากับ 4.64

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง กลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า เป็นแบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งผ่านการประเมินดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน มีค่า IOC ระหว่าง 0.50 – 1.00 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยใช้สูตร KR-20 เท่ากับ 0.74 ค่าความยากง่าย ระหว่าง 0.20 – 0.80 ค่าอำนาจจำแนก เท่ากับ 0.20 ขึ้นไป

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับกระบวนการกลุ่ม แบบมาตรประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยผ่านการประเมินความเหมาะสมของแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.42

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทดสอบนักเรียนก่อนเรียน เรื่อง กลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับกระบวนการกลุ่ม โดยใช้แบบทดสอบก่อนเรียนแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

2. จัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยสังเกตการมีส่วนร่วมของนักเรียนระหว่างเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับกระบวนการกลุ่ม โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนเอง
3. ทดสอบนักเรียนหลังเรียน เรื่อง กลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับกระบวนการกลุ่ม โดยใช้แบบทดสอบหลังเรียนแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
4. สอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับกระบวนการกลุ่ม โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจ
5. นำผลการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งการทดสอบและการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มาวิเคราะห์ สรุปผล และอภิปรายผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติในการวิจัย ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับกระบวนการกลุ่มมาใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
2. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง กลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับกระบวนการกลุ่ม ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) หาค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากรกลุ่มเดียว (One Sample) และค่าเฉลี่ยของข้อมูล 2 ชุดที่ไม่มีความเป็นอิสระต่อกัน (Dependent Samples)
3. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง กลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับกระบวนการกลุ่ม กับเกณฑ์ร้อยละ 70 ด้วยการหาค่าร้อยละ
4. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับกระบวนการกลุ่ม ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สรุปผลการวิจัย

1. คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับกระบวนการกลุ่ม เรื่อง กลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับการกระบวนการกลุ่ม เรื่อง กลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

รายการการประเมิน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	แปลผล
ด้านที่ 1 สารสำคัญ	4.53	มากที่สุด
ด้านที่ 2 จุดประสงค์การเรียนรู้	4.60	มากที่สุด
ด้านที่ 3 เนื้อหา	4.65	มากที่สุด
ด้านที่ 4 กระบวนการจัดการเรียนรู้	4.77	มากที่สุด
ด้านที่ 5 สื่อและแหล่งเรียนรู้	4.60	มากที่สุด
ด้านที่ 6 การวัดและประเมินผล	4.60	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวมด้านที่ 1 - 6	4.64	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับการกระบวนการกลุ่ม เรื่อง กลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 อยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง กลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับการกระบวนการกลุ่ม

	จำนวน (คน)	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t - test	Sig. (2tailed)
ก่อนเรียน	39	30	13.85	2.91	18.82	.00*
หลังเรียน	39	30	22.56	1.86		

จากตารางที่ 2 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง กลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับการกระบวนการกลุ่มมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 22.56 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.86 สูงกว่าก่อนเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 13.85 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.91 ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง กลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับกระบวนการกลุ่ม ดังตารางที่ 3

จำนวน (คน)	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t - test	ร้อยละ
39	30	22.56	1.86	75.16	75.21

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง กลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับกระบวนการกลุ่ม มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 22.56 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.86 คิดเป็นร้อยละ 75.21 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

4. ค่าคะแนนความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับกระบวนการกลุ่ม ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าคะแนนความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับกระบวนการกลุ่ม

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. มีการเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม	4.54	0.56	มากที่สุด
2. มีการเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความรับผิดชอบต่อตนเองและกลุ่ม	4.08	0.62	มาก
3. ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนมากยิ่งขึ้น	4.38	0.71	มาก
4. มีกิจกรรมหลากหลาย และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติอย่างอิสระ	4.38	0.63	มาก
5. ส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักคิด วางแผน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน	4.38	0.71	มาก
6. กิจกรรมมีความสอดคล้อง เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ	4.46	0.68	มาก
7. กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาสาระมากยิ่งขึ้น	4.31	0.69	มาก
8. กิจกรรมกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนวรรณคดีมากยิ่งขึ้น	4.08	0.74	มาก
9. นักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ ความเข้าใจได้	3.87	0.66	มาก
10. กิจกรรมสามารถตอบสนองความต้องการในการเรียนรู้ของนักเรียนได้	4.21	0.57	มาก
11. โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับกระบวนการกลุ่ม	4.31	0.77	มาก
รวมเฉลี่ย	4.27	0.67	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า คะแนนความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับกระบวนการกลุ่ม มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับกระบวนการกลุ่ม เรื่อง กลอนดอกสร้อยราฟิงในป่าช้า สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่าผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ประเมินคุณภาพและความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$) โดยด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้มีคะแนนความคิดเห็นเฉลี่ย 4.77 สอดคล้องกับ พิมพ์ฉาย ธนาพรพงศ์สถิต และวัชรภัทร เฑชะวัฒนศิริดำรง (2563: 99) และอุบลวรรณ ส่งเสริม (2562: 908) อธิบายไว้ว่า บทบาทที่สำคัญของครู คือมีการวางแผนในการจัดการเรียนการสอนอย่างรอบคอบ โดยมุ่งให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามวุฒิภาวะและความแตกต่างระหว่างบุคคล การจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งผลให้นักเรียนเกิดพัฒนาการเรียนรู้เต็มศักยภาพนั้น ครูผู้สอนจำเป็นอย่างยิ่งจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ การฝึกการพัฒนา เพื่อวางแผนกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดการการเรียนรู้และทำงานแบบท้าทาย เกิดการฝึกฝนและแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ในทุกด้าน โดยขั้นตอนการพัฒนาและหาคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ ไว้ว่า เมื่อออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แล้วนั้น ควรมีการดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้ 1) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) 2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญควรปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ และนำไปทดลองใช้เพื่อดูความเหมาะสมในการนำไปใช้ ซึ่งกลุ่มที่มีความคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างนั้น พบว่าพฤติกรรมการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมของการเรียนรู้ ได้แก่ เวลาเรียน กิจกรรมการเรียนการสอน เป็นต้น แต่กลุ่มตัวอย่างนั้นสามารถเรียนรู้ได้กับสภาพแวดล้อมของการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงปรับปรุงแก้ไขเพียงเล็กน้อยเพื่อให้เหมาะสมกับเวลา และบางกิจกรรม

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง กลอนดอกสร้อยราฟิงในป่าช้า ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับกระบวนการกลุ่ม พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนเมื่อได้รับการเรียนรู้ผ่านการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับกระบวนการกลุ่ม ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง กลอนดอกสร้อยราฟิงในป่าช้าสูงขึ้น ด้วยกระบวนการเรียนรู้แต่ละขั้นตอนนั้นเป็นการตอบสนองความต้องการเรียนรู้ของนักเรียน และกระตุ้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามความสนใจและความถนัด อีกทั้งยังส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนให้แสดงออกอย่างเต็มที่ผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม (กระบวนการทางสังคม) เสริมสร้างทักษะการคิดขั้นสูง (กระบวนการทางปัญญา) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิกรี กิไธ (2562) กล่าวไว้ว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบ MACRO model ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. เมื่อนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี คิดเป็นร้อยละ 75.21 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model นั้นส่งเสริมให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง เป็นไปตามรูปแบบการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านทักษะการคิด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิกรี กีไร (2562) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มนั้น มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบ MACRO model ร่วมกับแผนผังความคิด สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับกระบวนการกลุ่ม พบว่า ค่าคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 อยู่ในระดับดี ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยนักเรียนมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนพร เลิศโพธาวัฒนา (2561) พบว่า โดยภาพรวมคะแนนเฉลี่ยเจตคติทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับเกณฑ์ที่นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้รูปแบบ MACRO model คือ นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อบทบาทของครู อาจมีสาเหตุมาจากเนื้อหาที่ค่อนข้างยาก และซับซ้อนยากแก่การทำความเข้าใจ ดังนั้นครูจึงมีบทบาทสำคัญในการสร้างความมั่นใจต่อการสรุปหรือสร้างองค์ความรู้ของนักเรียนที่ได้ค้นคว้าในเบื้องต้น และเสริมข้อมูลในเนื้อหาบางส่วนที่สำคัญหรือขาดหายไป การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับกระบวนการกลุ่มนั้นเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้เป็นอย่างดี โดยมุ่งเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล พัฒนาการทางสมอง คุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งครูจำเป็นต้องจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายตามเป้าหมายของหลักสูตร นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับกระบวนการกลุ่มยังส่งผลให้นักเรียนร่วมคิดแก้ปัญหาแลกเปลี่ยนความรู้และการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม จึงเกิดความสุขสนุกสนานไม่น่าเบื่อ เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ในการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับกระบวนการกลุ่ม มีขั้นตอนบางขั้นตอนต้องใช้เวลาพอสมควร ครูควรอธิบายและชี้แจงขั้นตอนอย่างละเอียด เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจเมื่อเกิดปัญหา และคอยกระตุ้นนักเรียนระหว่างดำเนินกิจกรรม เมื่อพบว่านักเรียนขาดความสนใจ หรือไม่ให้ความร่วมมือ

2. กิจกรรมการเรียนรู้ของการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับกระบวนการกลุ่ม มีกระบวนการที่นักเรียนต้องสร้างองค์ความรู้หรือชิ้นงาน ควรเป็นชิ้นงานที่นักเรียนสามารถทำได้ใช้เวลาว่างหรือเป็นการบ้านได้ เพราะเวลาที่ให้อาจจะไม่เพียงพอในการทำกิจกรรมนั้น ๆ ได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการใช้การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับกระบวนการเรียนการสอนแบบ Active Learning เพื่อพัฒนาทักษะความสามารถ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนให้อยู่ในระดับที่สูงยิ่งขึ้น
2. ควรนำเอาการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ MACRO model ร่วมกับกระบวนการกลุ่มไปใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องอื่น ๆ และในระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความรู้ ความสามารถที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

เอกสารอ้างอิง

- กฤตินี แก้วเย็น. (2561). การพัฒนาทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม และความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเน้นกระบวนการกลุ่มร่วมกับแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. *วารสารสาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 11(1), 120 – 135.
- กิ่งกาญจน์ บุรณสินวัฒนกุล. (2560). จะสอนวรรณคดีอย่างไรให้ผู้เรียนเกิดมโนทัศน์. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 6(4), 203 – 213.
- ชลธิชา นานา. (2561). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 16(2), 113 – 128.
- ดิเรก วรรณเสียร. (2558). *MACRO model: รูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ทิตินา แยมมณี. (2562). *ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 23). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนพร เลิศโพธาวัฒนา. (2561). *การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาชีววิทยา เรื่อง ยีนและโครโมโซม โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21: MACRO MODEL ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยรังสิต, ปทุมธานี.
- พร้อมเพื่อน จันทน์นวล. (2560). *การจัดการเรียนรู้ โดยใช้เกม KAHOOT เพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้วรรณคดีไทย*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยรังสิต, ปทุมธานี.
- พิมพ์ชญา ธนาพรพงศ์สิดิต, และวัชรภัทร เตชะวัฒนศิริดำรง. (2563). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้รูปแบบสมองเป็นฐานของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โรงเรียนสุพรรณปัญญานุกูล. *วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์*, 22(2), 95 – 108.

- พิกรี กีโร. (2561). การเปรียบเทียบการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความคงทนในการเรียนรู้ วิชาชีววิทยา เรื่อง อาณาจักรของสิ่งมีชีวิต ด้วยการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบ MACRO MADEL ร่วมกับเทคนิค แผนผังความคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยรังสิต, ปทุมธานี.
- รณชัย จันทน์แก้ว. (2559). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ผลสัมฤทธิ์ และความคงทนในการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 27(2), 165 – 178.
- รุ่งฤดี แผลงศร. (2561). ศาสตร์การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุทธาทิพย์ งามนิล, และคนอื่นๆ. (2558). เอกสารประกอบการสอน รายวิชา การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สุภัทรวงค์ รวงผึ้งรุ่งโรจน์. (2555). การเปรียบเทียบความสามารถทางการคิดตรงขอบเขตในการเรียน วรรณคดีไทยระหว่างกลุ่มที่สอนโดยใช้แผนผังมโนทัศน์กับการสอนตามแนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้เอง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนแกลง “วิทยสถานาร” จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- สุรจิตต์ เดชอมรชัย. (2562). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาฝรั่งเศสเชิงรุกโดยใช้กระบวนการกลุ่ม. วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 19(2), 84 – 101.
- สุวัฒนา มั่นภานา. (2562). ความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิคแผนผังความคิด. วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต, 14(2), 83 – 97.
- อุบลวรรณ ส่งเสริม. (2562). แผนการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ: หน้าที่ครูหรือหน้าที่ใคร. วารสารสาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ, 12(3), 898 – 910.
- Bauer, T., & Erdogan, B. (2012). *An Introduction to Organization Behavior*. Retrieved July 27, 2020, from <https://2012books.lardbucket.org/books/an-introduction-to-organizational-behavior-v1.1/s09-theories-of-motivation.html>
- Michael, A., & Amber, M. G. (2020). *Group Process and Intergroup Relations*. Retrieved September 8, 2020, from https://www.researchgate.net/publication/324268458_Group_Processes_and_Intergroup_Relations
- Treure, K. V. (2013). *Group and Team processes in organization*. Retrieved September 8, 2020, from https://www.researchgate.net/publication/305355663_Group_and_team_processes_in_organizations

